

OIVALLUS

2

1. Elämäнкаari psykologisen tutkimuksen kohteena

Tutustumisharjoitus

- Etsikää joku teille tuntematon ihminen pariksi.
- Esittäytykää toisillenne ja ottakaa kantaa väitteeseen (sekä puolesta että vastaan).
- Vaihtakaa pareja ja toistakaa uuden väitteen pohjalta.

Väite 1

Lapsuus määrittää sen, keitä ja millaisia meistä tulee.

Väite 2

Äiti on tärkein kasvattaja.

Väite 3

Nuoruus on vaikeaa.

Väite 4

Vanhusten tulisi asua omissa kodeissaan tai lastensa luona mahdollisimman pitkään.

Tutustumisharjoitus

- Etsi mahdollisimman tuntematon henkilö keskustelukumppaniksi.
- Esittäydy ja kerro itsestäsi: kiinnostuksen kohteistasi, perheestäsi, kodistasi, harrastuksistasi ja niin edelleen.
- Vaihda paria, kun opettaja pyytää.

Esittäydy ensimmäiselle parille kuin olisit 5-vuotias ja seuraaville kuin

- 9-vuotias
- 14-vuotias
- 25-vuotias
- 45-vuotias
- 75-vuotias
- 90-vuotias.

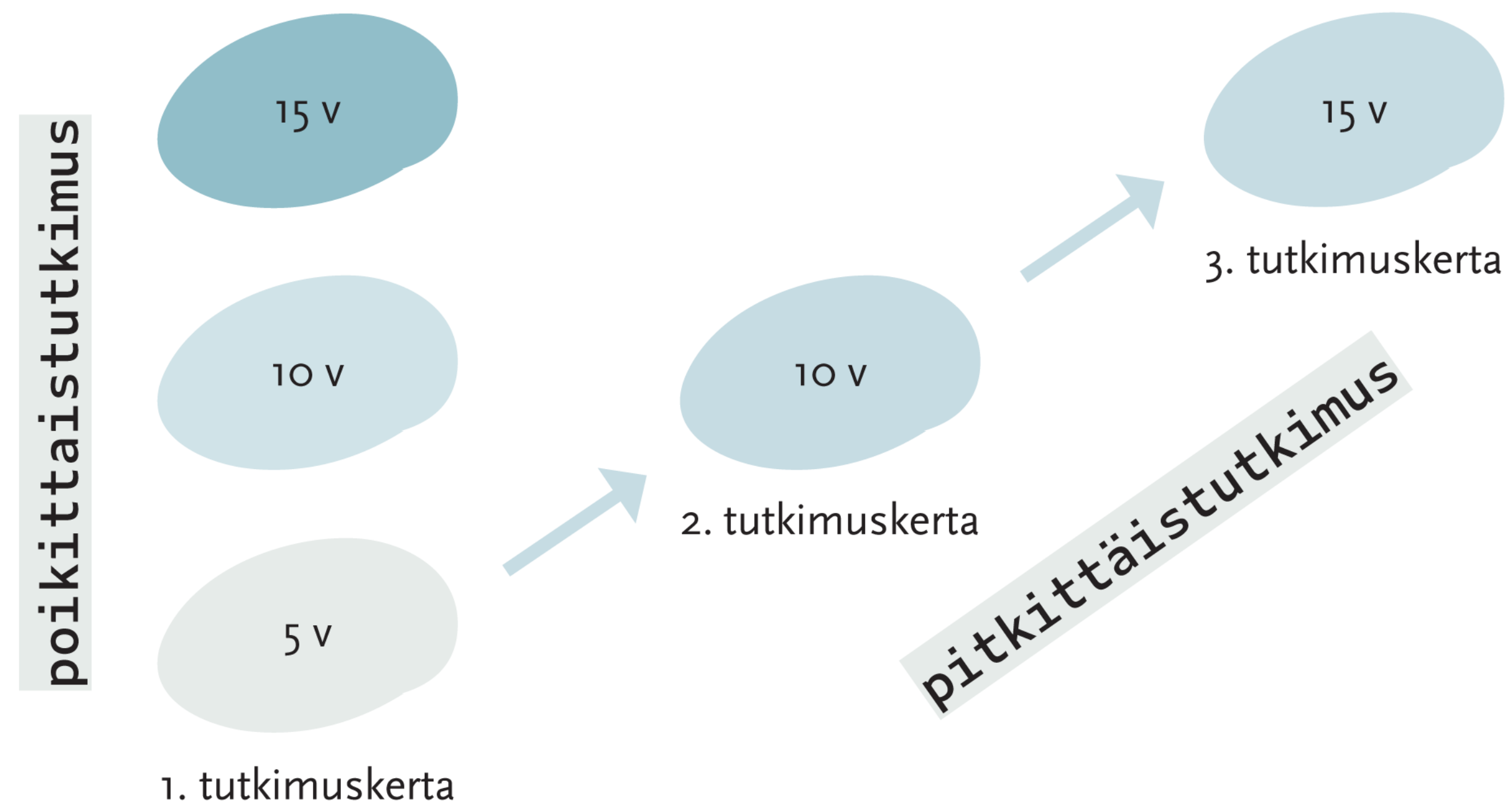
Pohdittavaksi

- Millä tavoin olet vieläkin sama ihminen kuin leikki-ikäisenä?
- Mitkä asiat ovat muovanneet sinusta sellaisen kuin olet nyt?
- Mikä sinussa on pysyvää? Mikä tulee muuttumaan?
- Uskotko olevasi keski-ikäisenä vanhempiesi kaltainen?
- Mikä on ihmisen paras ikä? Miksi?

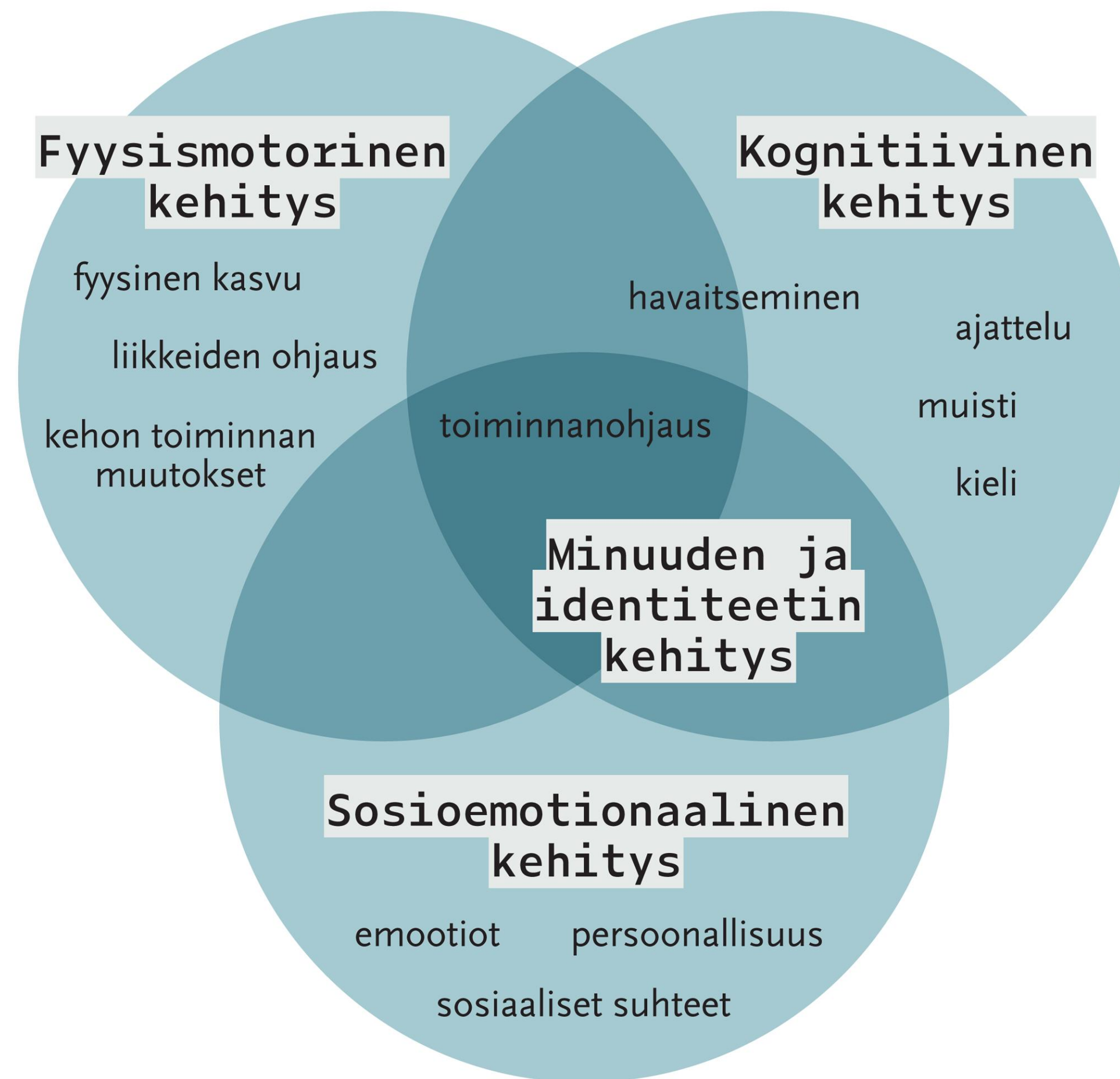
Elämänkaarinäkökulma

- Kehitys jatkuu läpi koko elämän. Se on alusta alkaen sekä kasvua että luopumista.
- Kehitys on yksilöllistä. Siinä on kuitenkin säännönmukaisuutta, joten kehityksestä voi saada tietoa.
- Kaikki ratkaisevat yksilöllisellä tavalla kaikille yhteisiä kehitystehtäviä.
- Jokaisen ihmisen elämässä on useita mahdollisia kehityskulkuja.

Pitkittäis- ja poikittaistutkimus

Kehityksen osa-alueet

Pohdittavaksi

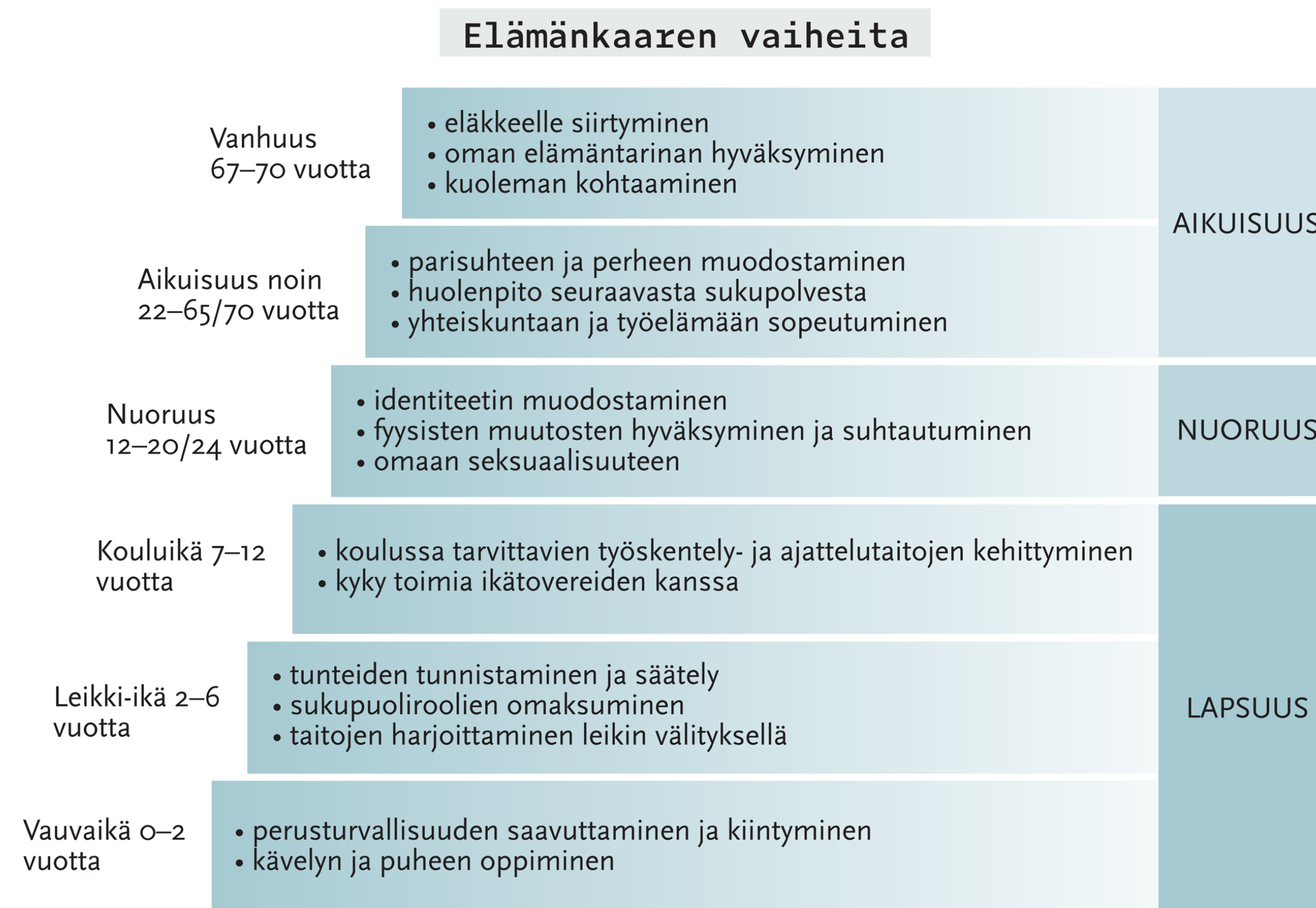
Millä tavalla 2-vuotias on erilainen kuin 8-vuotias?

Etsikää kehityksen osa-alueisiin liittyvät asiat!

Sami osaa kävellä ja on ottanut myös muutamia juoksuaskelia. Hienomotoriikkaa vaativat tehtävät, kuten lusikalla syöminen ja pienillä leluilla rakentelu, sujuvat vanhemman avustuksella. Sami tietää olevansa poika. Hän rakentaa lauseita ja kertoo tarinoita, ja hänellä on ikäisekseen laaja sanavarasto. Samilla on turvallinen kiintymyssuhde sekä isään että äitiin. Sami pystyy palauttamaan mieleensä asioita ilman välitöntä havaintoa, muttei vielä pysty ratkaisemaan tehtäviä mielensisäisesti ilman konkreettista näköhavaintoa. Hän on kiinnostunut ikätovereistaan ja leikkii mielellään heidän kanssaan. Pettymyksiin Sami reagoi kiukulla ja voimakkaillakin tunnereaktioilla. Arvioi Samin kehityksen eri osa-alueita annettujen tietojen pohjalta ja kehityopsykologisen tiedon avulla. Päättele lisäksi, minkä ikäinen hän on.

Psykologian yo-koe, kevät 2010

Ikävaiheet ja kehitystehtävät

Palauta mieleen

- Millaisiin elämänvaiheisiin elämänkaari jakautuu?
- Mitä ovat kehitystehtävät?
- Anna esimerkki siitä, miten kehitys yhdellä osa-alueella vaikuttaa kehitykseen toisella osa-alueella.
- Mihin tarvitaan pitkittäistutkimusta? Entä poikittaistutkimusta?